

**Valtiovarainministeriön ja Verohallinnon
välinen tulossopimus
vuodelle 2020**
sekä
ennakolliset tavoitteet
vuosille 2021 – 2023

SISÄLTÖ

1	VEROHALLINNON STRATEGIA JA TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSET.....	- 3 -
2	YHTEISKUNNALLINEN VAIKUTTAVUUS.....	- 4 -
2.1	Verotuksen häiriötön toimeenpano	- 4 -
2.2	Verovaje pidetään pienenä	- 4 -
2.3	Veronmaksajien luottamus ja veromyönteisyys pysyvät hyvällä tasolla.....	- 5 -
3	TOIMINNALLINEN TULOKSELLISUUS	- 6 -
3.1	Toiminnallinen tehokkuus	- 6 -
3.1.1	Taloudellisuus.....	- 6 -
3.1.2	Tuottavuus.....	- 6 -
3.1.3	Kannattavuus	- 7 -
3.2	Tuotokset ja laadunhallinta	- 7 -
4	TAVOITTEIDEN SAAVUTTAMISEEN LIITTYVÄT HANKKEET	- 8 -
5	HENKILÖSTÖVOIMAVAROJEN KEHITTÄMINEN JA HALLINTA	- 9 -
5.1	Valtion yhteisten HR-teemojen tavoitteet	- 9 -
5.2	Muut henkilöstötavoitteet	- 10 -
6	RAHOITUS.....	- 11 -
7	SOPIMUKSEN VOIMASSAOLO JA SEURANTA.....	- 11 -
8	ALLEKIRJOITUKSET	- 12 -
	LIITE 1: TULOREKISTERIN RESURSSIT JA TAVOITTEET	- 13 -
	LIITE 2: VERONSAAJIEN OIKEUDENVALVONTAYKSIKÖN TAVOITTEET	- 15 -
	LIITE 3: SEURATTAVAT JA RAPORTOITAVAT TIEDOT	- 16 -

1 VEROHALLINNON STRATEGIA JA TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSET

Verohallinto on yhteiskunnan suurin verojen ja maksujen kerääjä ja siten ratkaiseva toimija julkisen talouden rahoitustoiminnan näkökulmasta. Verohallinnon perustehtävä on toimittaa verotus ja tilittää verot ja veronluonteiset maksut veronsaajille siten, että veronsaajat saavat verotulonsa oikean määräisinä, oikea-aikaisesti ja kustannustehokkaasti. Verotus toimitetaan niin, että se aiheuttaa varsinaisten verojen lisäksi mahdollisimman vähän kustannuksia ja haittaa asiakkaan taloudelliselle toiminnalle.

Verohallinto edistää oma-aloitteista verojen maksamista ja verojen kertymistä nykyistä ajantasaisemmin sekä tekee maksuunpanot lähellä sitä ajankohtaa, jolloin verotettava tulo on syntynyt. Verohallinto huolehtii siitä, että asiakkaat maksavat verot oikeaan aikaan ja verojen määrä on oikea. Suunnitelmalliseen veroriskien hallintaan perustava ennakoiva ohjaus ja valvonta tehostavat verotulojen kertymistä.

Verohallinto toimii niin, että asiakkaat voivat ja haluavat hoitaa veroasiansa omatoimisesti ja oikein. Asiakkaille tarjotaan kohdennettuja ja helppokäyttöisiä palveluja, jotka tekevät veroasiain vaivatonta. Digitaaliset palvelut rakennetaan helppokäyttöisiksi ja ohjaamaan oikeaan toimintaan siten, että asiakkaat kokevat helpoksi siirtymisen sähköiseen asiointiin vähentäen samalla puhelin- ja käyntiasiain tarvetta.

Kansainvälinen tietojenvaihto lisääntyy ja samalla sitä automatisoidaan. Tietojen luovutus ja saatavien tietojen käsittely yhdistetään digitaalisiin prosesseihin. Verohallinto toimii aktiivisesti kansainvälisen veronkierron estämiseksi.

Veroasioiden hoitoa helpotetaan mm. integroimalla Tullilta siirtyneet verotustehtävät Verohallinnon verotusprosesseihin. Vuonna 2020 jatketaan valmisteverotuksen ja autoverotuksen siirtoa Tullin järjestelmistä Verohallinnon Gentax-järjestelmään.

Uuden strategian mukaisesti kehitetään johtamiskulttuuria ja itseohjautuvuutta, lisätään luottamusta ja vuorovaikutusta sekä hyödynnetään kokeiluja ja ketterää uudistumista tuloksellisuuden parantamiseksi. Parannetaan tiedolla ja tavoitteilla johtamista. Tässä yhteydessä kehitetään myös tavoitteiden mittarointia. Verohallinnon tavoitteena on helpottaa veroasioiden hoitoa vastaamalla entistä paremmin asiakkaiden tarpeisiin kehittämällä asiakaslähtöistä tuote- ja palveluvalikoimaa. Kehitystyö toteutetaan erillisenä hankkeena.

Verohallinto toteuttaa verotuksen tietojärjestelmien kokonaisuudistuksen perustuen valmisohjelmistoratkaisuun vuosina 2013-2020.

Verohallinto jatkaa tulorekisterin toteuttamista. Työnantajien osalta järjestelmä otettiin käyttöön 1.1.2019. Etuuksien ja eläkkeiden osalta käyttöönotto on 1.1.2021. Verohallinto toimii tulorekisterin vastuuviranomaisena ja on perustanut yksikön sitä varten.

Verohallinto turvaa julkisen hallinnon rahoitushuoltoa kehittämällä toimintaansa toimintaympäristön muutosten edellyttämällä tavalla. Merkittävimpiä toimintaympäristötekijöitä ovat kireä julkinen talous, uudet liiketoiminnan muodot, työn ja palkan käsitteen muutokset, maksamiseen liittyvät muutokset, lisääntyvä ulkomaalaisten henkilö- ja yritysasiakkaiden määrä, palvelujen sähköistyminen sekä kasvava riippuvuus tietotekniikasta. Verohallinto kiinnittää erityistä huomiota verotuksen tietopohjan turvaamiseen (mm. alustatalous), maksamiseen liittyviin muutoksiin (mm. maksupalveludirektiivi) ja asiakkaiden toimintaan liittyviin muutoksiin.

Hallitusohjelman mukaisesti Verohallinto edistää hallinnon digitalisointia ja läpinäkyvyyttä. Tähän liittyy mm. verotus digitaalisessa murroksessa 2020-2023 -kehitysohjelma, arvonnisäverotuksen ilmoitusmenettelyn muutokset ja reaaliaikaiset tietoluovutus päätökset. Verotus digitaalisessa murroksessa -hankella turvataan verokertymiä tulevissa toimintaympäristön muutoksissa ja vähennetään yritysten hallinnollista taakkaa. Erityisesti varaudutuaan uusien liiketoimintamallien muodostumiseen (alustatalous). Tavoitteena on saada digitalouden toimijat toimimaan oikein veroasioissa ja helpottaa veroasiain hoitamista digitalouden toimijoille. Tavoitteena on parantaa valvonnan vaikuttavuutta ja pysäyttää ennakoitu digitaloudesta aiheutuva verovajeen kasvu.

2 YHTEISKUNNALLINEN VAIKUTTAVUUS

Verohallinto kerää verot mahdollisimman oikeamääräisinä ja oikeaan aikaan. Verohallinto tukee asiakkaiden mahdollisuuksia toimia oikein ja tekee veroasioinnin mahdollisimman helpoksi.

Verohallinto huolehti yhteiskunnallisesta vaikuttavuudestaan pitämällä yllä verotuksen häiriötöntä toimeenpanoa, torjumalla tehokkaasti harmaata taloutta ja kansainvälistä veropakoa sekä edistämällä veronmaksajien luottamusta ja veromyönteisyyttä.

2.1 Verotuksen häiriötön toimeenpano

Verohallinto huolehtii verotuksen sujumisesta ja verojen tilittämisestä ilman merkittäviä häiriöitä. Asiakkaat voivat hoitaa veroasiansa sähköisesti milloin tahansa. Lainsäädäntömuutokset toteutetaan määräajassa. Toimintavarmuuden turvaamiseen kiinnitetään erityistä huomioita tietojärjestelmä uudistuksen aikana.

Verohallinto ylläpitää henkilöverotuksen suunnittelumallia.

2.2 Verovaje pidetään pienenä

Verotulojen kertymä turvataan edistämällä veronmaksumyönteisyyttä, antamalla ennakoivaa ohjausta, helpottamalla asiointia ja hoitamalla verovalvonta vaikuttavasti. Verohallinto vähentää väärintoimimisen mahdollisuuksia.

Verotustoimenpiteet kohdennetaan veronmaksajien tilanteiden ja toiminnan edellyttämällä tavalla. Segmentoinnin avulla tunnistetaan asiakasryhmien erilaiset neuvonta-, ohjaus- ja valvontatarpeet. Verohallinto panostaa veroja kerryttävään valvontaan. Kansainvälistä tietojenvaihtoa kehitetään edelleen.

Verohallinto suuntaa verotarkastus- ja muita valvontaresursseja riskien hallintaan perustuen niin, että huolehditaan sekä verovarojen kertymisen turvaamisesta että oikeintoimivien yritysten toimintaedellytysten turvaamisesta. Verohallinto kehittää edelleen veroriskien arviointiin ja hallinnoinnin kokonaissuunnitelmaa, jonka perusteella Verohallinnon johto asettaa toiminnan painopisteet eri toimenpiteille (TCP, Tax Compliance Plan).

Verohallinnon omien ja EU:n selvitysten mukaan Suomessa arvonlisäveron verovaje on EU:n alhaisimpia, vuonna 2018 noin 6 prosenttia. Verohallinnon tavoitteena on pitää arvonlisäveron verovaje EU:n parhaimpien maiden tasolla. Verovajeen kokonaismäärän ja eri osatekijöiden selvittämistä jatketaan.

Verohallinnon ja Tullin auto-, valmiste- ja maahantuonnin alv-verotuksen yhteistoiminnan hallintamallien toimivuutta ja riittävyttä seurataan ja tarvittaessa edelleen kehitetään yhteistoiminnassa valtiovarainministeriön kanssa, jotta verovalvonnan taso säilyy korkeana eikä verovaje kasva.

Harmaan talouden torjuntaa edistetään kehittämällä verotustoimintoja, tehostamalla valvontaa ja parantamalla yhteistyötä ja tietojenvaihtoa viranomaisten välillä. Verohallinto edistää osaltaan voimassa olevan harmaan talouden ja talousrikollisuuden torjunnan strategian ja toimenpideohjelman hankkeiden toteuttamista ja loppuunsaattamista. Vuoden 2020 aikana Verohallinto osallistuu hallitusohjelman edellyttämän uuden harmaan talouden strategian ja toimenpideohjelman valmisteluun ja sen toteuttamiseen.

Harmaata taloutta torjutaan tehokkaalla valvonnalla, yleiseen mielipiteeseen vaikuttavalla tiedottamisella ja kehittämällä verojen ilmoittamisen ja maksamisen menettelyjä. Konkreettisia keinoja ovat mm. Verohallinnon ylläpitämä julkinen veronumerorekisteri, rakennusalan työntekijä- ja urakkatietojen kuukausittainen ilmoittamisvelvollisuus sekä verovelkatietojen julkistaminen Verohallinnon ylläpitämällä rekisterillä.

Verohallinto turvaa Suomen verotuloja torjumalla kansainvälistä veropakoa ja erilaisiin kansainvälisiin ilmiöihin liittyviä veroriskejä ennakoivalla ohjauksella ja vaikuttavalla verovalvonnalla.

Verohallinto kehittää kansainvälisesti merkittävien yhtiöiden ohjausta ja verovalvontaa sekä siirtohinnoittelun valvontaa. Verohallinto selvittää henkilöasiakkaiden monipuolista tulonmuodostusta ml. ulkomaiset transaktiot. Toiminnassa hyödynnetään finanssialan vertailutietoja ja kehitetään edelleen kansainvälistä tietojenvaihtoa.

2.3 Veronmaksajien luottamus ja veromyönteisyys pysyvät hyvällä tasolla

Verohallinto lisää kansalaisten ja yritysten ymmärrystä verotuksen yhteiskunnallisesta merkityksestä ja huolehtii Verohallintoon kohdistuvan luottamuksen säilymisestä.

Asiakkaiden hallinnollista taakkaa vähennetään keräämällä verotuksen perusteena olevat tiedot mahdollisimman täydellisesti ja oikea-aikaisesti kolmansilta osapuoliilta sekä kehittämällä veroilmoittamisen vaivattomuutta ja sähköistä ilmoittamista niin, että ilmoitukset tulisivat kerralla mahdollisimman valmiiksi. Tietoja toimittavien tahojen kustannuksia ja hallinnollista taakkaa kevennetään kehittämällä yhtenäisiä ratkaisuja, joiden avulla tiedot välittyvät Verohallinnon järjestelmiin automaattisesti ja mahdollisimman reaaliaikaisesti.

Mittari	Toteuma 2018	Tavoite 2019	Ennuste/ toteuma 2019	Tavoite 2020	Alustava tavoite 2021	Alustava tavoite 2022	Alustava tavoite 2023
Verotuksen häiriötön toimeenpano							
Verotuksen ja tilityksen aikataulupoikkeamat (kpl)	0	0	0	0	0	0	0
Suunnittelemattomat käyttökätkot sähköisessä asiointissa (päivää)	0	0	0	0	0	0	0
Tilityksen ja tuloutuksen keskihajonta (%)	17,1	12	18,5	17,0	16,0	16,0	16,0
Puhelinasiointin sujuvuus, vastattujen puheluiden osuus (%) ⁽¹⁾	68	70	62	70	80	80	80
Verovajetta pienennetään⁽²⁾							
Oikea-aikaisesti maksettujen verojen osuus (%) ⁽³⁾	-	93	92	93	98	93	93
Verovelkojen kertymä maksumuistutuksilla (%) ⁽³⁾	-	51		58	58	58	58
Verovelkojen kertymä maksujärjestelyillä, ulosotolla ja konkurssiuhkaisilla maksukehotuksilla (%) ⁽³⁾	-	31	30	31	31	31	31
Verovelalliset uudet yritykset (% uusista yrityksistä)	1,7	3,0		3,0	3,0	3,0	3,0
Asiakkaiden osuus, joiden mielestä ns. pieneän työn tekemisessä tai palvelujen ostamisessa ilman kuittia ei ole mitään väärää % ⁽⁴⁾	-	10	11	-	10	-	10

Asiakkaiden osuus, joiden mielestä valvonta on tehokasta (%) ⁴	-	80	80	-	80	-	80
Mittari	Toteuma 2018	Tavoite 2019	Ennuste/toteuma 2019	Tavoite 2020	Alustava tavoite 2021	Alustava tavoite 2022	Alustava tavoite 2023
Veronmaksajien luottamus ja veromyönteisyys pysyvät hyvällä tasolla							
Asiakkaiden osuus, jotka maksavat mielellään veronsa (%) ⁴	-	80	80	-	80	-	80
Asiakkaiden osuus, joiden mielestä ohjaustietoa löytyy riittävästi (%) ⁴	-	70	67	-	70	-	70
Verohallintoon voi luottaa % ⁴	-	85	90	-	85	-	85
Tyytyväisyys Verohallinnon toimintaan kokonaisuutena, yhteisöt ⁵	80	-	73		80	-	80
Tyytyväisyys Verohallinnon toimintaan kokonaisuutena, yritys- ja henkilöasiakkaat ⁶	-	-	-	80		80	

- 1) Puhelinasioinnin sujuvuuden tavoitetasot ovat haasteellisia suurten uudistusten käyttöönoton vuoksi
- 2) Verovajeen pienentämisen tavoitteessa onnistumista arvioidaan myös verovajeen kehityksellä
- 3) Uusi mittari, ei toteumaa vuodelle 2018
- 4) Asiakkaiden asennekysely tehdään kahden vuoden välein, seuraava tutkimus vuonna 2021
- 5) Toteuma vuonna 2018 vuoden 2017 tutkimuksesta. Tutkimus tehdään joka toinen vuosi
- 6) Uusi tutkimus, ensimmäinen toteutus vuonna 2020. Jatkossa tutkimus tehdään joka toinen vuosi

3 TOIMINNALLINEN TULOKSELLISUUS

3.1 Toiminnallinen tehokkuus

Toiminnan tuottavuutta ja taloudellisuutta parannetaan vaikuttavuustavoitteita vaarantamatta. Toimitilojen tilatehokkuutta ja soveltuvuutta uusiin työskentelytapoihin parannetaan lisäämällä uuden toimitilakonseptin mukaisia tiloja. Toimitilojen määrässä (toimistoneliöt) tavoitellaan tasoa 17,5 neliötä henkilötyövuotta kohden (vuoden 2018 toteuma oli 20 neliötä per htv).

3.1.1 Taloudellisuus

Verohallinto on sitoutunut parantamaan perustoiminnan taloudellisuutta. Vuosina 2016-2020 on käynnissä Valmis-hanke ja vuonna 2020 auto- ja valmisteverotuksen vienti valmisohjelmistoon. Nämä isot hankkeet kasvattavat Verohallinnon menotasoa normaaliin tasoon verrattuna. Hankkeiden jälkeen henkilötyövuosien tarve vähenee ja vuotuinen ICT-järjestelmien ylläpito tehostuu ja nämä parantavat taloudellisuutta. Verohallinnon perustoiminnan vuotuiset menot laskevat kehyskaudella vuoden 2019 menotasosta. Taloudellisuuden kehityksestä raportoidaan tilinpäätöksessä Tilastokeskuksen mallilla parivuositilailuna.

3.1.2 Tuottavuus

Verohallinnolla on käynnissä Valmis-hankkeen sekä auto- ja valmisteveron tietojärjestelmämuutokset, jotka lisäävät henkilöstötarvetta. Perustoiminnan turvaamiseksi htv-kehystasoa on tarkistettu vuosina 2019-2020. Aikaisempien kehysten mukaiset henkilöstömäärän vähennyk-

set toteutetaan kehyskauden loppuun mennessä. Tuottavuutta lisätään tehostamalla prosesseja, hyödyntämällä automaatiota ja parantamalla asiakkaiden itsepalvelun mahdollisuuksia. Tuottavuuden kehityksestä raportoidaan tilinpäätöksessä Tilastokeskuksen mallilla parivuosi-vertailuna.

3.1.3 Kannattavuus

Mittari	Toteuma 2018	Tavoite 2019	Ennuste/ toteuma 2019	Tavoite 2020	Alustava tavoite 2021	Alustava tavoite 2021	Alustava tavoite 2023
Nettomenojen suhde bruttoverotuloihin (%)	0,47	<0,6	-	<0,6	<0,6	<0,6	<0,6

3.2 Tuotokset ja laadunhallinta

Verohallinto toimittaa verotustehtävät laadukkaasti niin, että verot kertyvät mahdollisimman täysimääräisesti ja oikeaan aikaan. Verovalvonta suunnataan veroa kerryttävästi. Verotuspäätökset ja asiakasohjaus tehdään laadukkaasti.

Verohallinnon tietojen keruu, käsittelyprosessit ja tietojen lähetys automatisoidaan mahdollisimman pitkälle, jotta henkilötyötä voidaan keskittää riskiperusteiseen asiakkaiden neuvontaan, ohjaukseen sekä valvontaan. Tietojen digitalisointi mahdollistaa valtakunnalliset tehokkaat toimintaprosessit, valtakunnalliset työjonoit ja tasapuolisen työnjaon.

Mittari	Toteuma 2018	Tavoite 2019	Ennuste/ toteuma 2019	Tavoite 2020	Alustava tavoite 2021	Alustava tavoite 2022	Alustava tavoite 2023
Verotuspäätösten pysyvyys (HAO) (%) ⁽¹⁾	89	72	-	72	75	75	75
Puhelinasiointiin tyytyväisten osuus, tekstiviestikysely (%) Henkilöasiakkaat ⁽²⁾	85	85	83	85	85	85	85
Puhelinasiointiin tyytyväisten osuus, tekstiviestikysely (%) Yritysasiakkaat ⁽²⁾	87	85	88	85	85	85	85
Puhelinasiointiin tyytyväisten osuus, tekstiviestikysely (%) Kaikki ⁽²⁾	85	85	84	85	85	85	85
Sähköisten verokorttimuutosten osuus (%) ⁽³⁾	64	65	65	70	70	73	75
Sähköisten tulovero-ilmoitusten osuus, henkilöasiakkaat (%) ⁽⁴⁾	61	60	81	85	85	85	85

1) Tuloverotuksessa, kiinteistöverotuksessa sekä perintö- ja lahjaverotuksessa tehdyt muutokset. Vuoden 2018 toteuma oli poikkeuksellisen korkea ja toteuman laskentaan vaikuttaa osittain hyväksytyjen ja kumottujen tapausten käsittely. Pysyvyys on aikaisempina vuosina ollut lähempänä vuodelle 2020 asetettavaa tavoitetta: v. 2015 67 %, v. 2016 65 % ja v 2017 77 %. Verohallinto kehittää pysyvyyden mittausta vuoden 2020 aikana.

2) Tekstiviestikysely tehdään asiakkaille 2-3 kertaa vuodessa. Tavoitteena on saada yli 20.000 palautetta

3) Verokorttiverkosta -palvelu korvautui OmaVero -palvelulla marraskuussa 2018

4) Veroilmoitusverkossa palvelu korvautui OmaVero -palvelulla vuodesta 2019 alkaen

4 TAVOITTEIDEN SAAVUTTAMISEEN LIITTYVÄT HANKKEET

Merkittävimmät tavoitteiden saavuttamiseen liittyvät vuonna 2020 edistettävät strategiset ja valtion yhteiset hankkeet. Tässä esitettyjen hankkeiden lisäksi vuonna 2020 tulee toteutettavaksi lainsäädäntöhankkeita.

Hanke	Kuvaus	Tavoite
Pakolliset lainsäädäntö- ja teknologiahankkeet		
Valmisohjelmistouudistus (Valmis-hanke)	Nykyiset verotuksen tietojärjestelmät korvataan valmisohjelmistolla vuosien 2013–2020 aikana. Hankkeessa toteutetaan myös strategisia lainsäädäntömuutoksia. Hanke jatkuu pienimuotoisesti tammikuun 2020 loppuun saakka.	Tavoitteena on verotuksen toimintaedellytysten turvaaminen, virkailijan työpanoksen entistä parempi vaikuttavuus, kustannustehokas ja korkea automaatioastetta tukeva järjestelmä sekä tietojärjestelmien joustava ja nopea jatkokehitys.
AVA Auto- ja valmisteverotuksen liittäminen Valmisohjelmistoon	Auto- ja valmisteverotuksen liittäminen Gen-Taxiin tehdään AVA-hankkeessa. Hankkeen päätyttyä Verohallinto ei enää käytä Tullin tietojärjestelmiä. AVA-hanke vuosina 2019-2021.	Tavoitteena on integroida auto- ja valmisteverotus Verohallinnon valmisohjelmistoon ja prosesseihin sekä toteuttaa tarvittavat lainsäädäntömuutokset.
Tulorekisterin laajentaminen	Tulorekisterissä etuuksien ja eläkkeiden ilmoittaminen ja tietojen jakelu otetaan käyttöön vuoden 2021 alussa.	Tavoitteena on palkkoja ja etuuksia koskevien tietojen reaaliaikaistaminen ja yritysten hallinnollisen taakan vähentäminen. Tulorekisterin laajennuksen jälkeen myös etuustiedot ilmoitetaan yhteen kertaan yhteen keskitettyyn rekisteriin, josta ne välittyvät kaikille näitä tietoja tarvitseville niin yksityisen kuin julkisenkin sektorin toimijoille.
Yhteisöjen tulolähdejaon muuttaminen	Hankkeessa toteutetaan yhteisöjen tulolähdejakoan tulevat lakisääteiset muutokset Verohallinnossa. Muutokset toteutetaan vuoden 2020 aikana.	Tavoitteena on toteuttaa Verohallinnossa lakimuutoksesta aiheutuvat muutokset tietojärjestelmiin ja verotusmenettelyihin. Toteutetaan muutokseen liittyvä asiakasviestintä.
Sijoittamisen ja säästämisen muutokset	Piensijoittajan osakesäästötili sekä säästöhenkivakuutuksen, kapitalisaatiosopimuksen ja eläkevakuutusten verotusmuutokset sekä arvopaperikeskusasetuksesta johtuvat muutokset verolainsäädäntöön, jotka ovat tulossa voimaan vuosina 2020-2021.	Tavoitteena on yhdenmukaistaa eri sijoitusmuotojen verokohtelua ja mahdollistaa Verohallinnolle kattavat tiedonsaantioikeudet lopullisista edunsaajista samalla lisäten hallintarekisteröidylle osakkeelle maksettavan osingon verotuksen oikeellisuutta.
Kiinteistöverotuksen arvostamisuudistus Verohallinnossa	Hankkeen aikataulu ja tehtävät ovat sidoksissa VM:n kiinteistöveron arvostamisuudistus -hankkeiden toteutusten aikatauluihin ja toteutus kytkeytyy AVA-hankkeen toteutusai-katauluihin.	Tavoitteena on, että arvostamisperusteiden muutoksien johdosta kiinteistöverotuspäätökset ovat asiakkaille selkeämmät ja ymmärrettävämmät. Tavoitteena on myös manualityön vähentäminen Verohallinnossa.
ALV:n rajat ylittävän kuluttajakaupan laajentaminen (OSS)	EU on muuttamassa rajat ylittävän kuluttajakaupan säätelyä. Muutoksen johdosta arvonlisäverotuksen erityisjärjestelmän (ns. Mini One Stop Shop) toiminnallisuutta ja käyttöä laajennetaan huomattavasti, kun järjestelmä laajenee kaikkiin tuotteisiin ja palveluihin. Toteutus vuoden 2020 aikana.	Uuden säätelyn myötä Verohallinto ryhtyy valvomaan kuluttajille tehtävää rajat ylittävää tavarakauppaa ja maa-hantuontia. Tavoitteena on suunnitella ja toteuttaa tarvittavat muutokset Verohallinnon prosesseissa ja järjestelmissä uuden säätelyn toteuttamiseksi.

Hallitusohjelman tavoitteet verovajeen pienentämisen, harmaan talouden torjunnan ja alustatalouden verottamisen osalta		
Verotus digitaalisessa murroksessa	Verokertymien turvaaminen tulevissa toimintaympäristön muutoksissa sekä digitaalisuuden edistäminen ja yritysten hallinnollisen taakan vähentäminen varautumalla verotuksessa uusien liiketoimintamallien muodostumiseen ja tukemiseen (alustatalous). Toteutetaan pääosin vuosina 2020-2023.	Tavoitteena on saada digitalouden toimijat toimimaan oikein veroasioissa ja helpottaa veroasioinnin hoitamista digitalouden toimijoille. Tavoitteena on parantaa valvonnan vaikuttavuutta ja pysäyttää ennakoitu digitaloudesta aiheutuva verovajeen kasvu.
Muut merkittävät kehityshankkeet/kehittämiskokonaisuudet		
HRTV II Henkilöasiakkaiden reaaliaikainen tuloverotus II	Tavoitteena on käyttöönottaa rajapinta, joka mahdollistaa ennakonpidätystietojen luovuttamisen sähköisesti suorituksen maksajien noudettavaksi. Lisäksi tavoitteena on vuodesta 2021 alkaen lähettää henkilöasiakkaille Verohallinnolta automaattisia ilmoituksia palkkatulojen, eläkkeiden sekä etuuksien ennakonpidätyksen muutostarpeista sekä ohjausta muutosten tekemiseen.	Tavoitteena on käyttöönottaa reaaliaikaiseen analytiikkaan perustuva viranomaisaloitteinen ennakoperintä ja automaation lisääminen säännönmukaisen verotuksen lisäselvityspyyntöjen ja kuulemiskirjeiden käsittelyssä. Tavoitteena on myös paperipostin vähentäminen.
Moniulotteisten analytiikkaratkaisujen käyttöönotto	Verovalvonnan ja perustoiminnan turvaamiseen tarvittavan analytiikan keinovalikoiman laajentaminen: Tekstianalytiikka ja BigData -ratkaisut. Tavoitteena on parantaa suurten tietomassojen keräämistä ja analysointia. Hanke ajoittuu vuosille 2019-2021.	Tavoitteena on parantaa Verohallinnon kyvykkyyksiä verokertymän kannalta haitallisten ilmiöiden tunnistamisessa, ennustamisessa ja valvonnassa.
Tehokkuutta digitalisaatiolla edistävät hankkeet	Henkilötyötä pyritään kohdentamaan rutiinitehtävistä enemmän harkintaa ja asiantuntijuutta vaativiin tehtäviin. Rutiinivaiheita poistetaan ja tehostetaan hyödyntäen prosessimuutoksia, robotiikkaa, tekoälyä sekä GenTaxin tarjoamia mahdollisuuksia.	Tavoitteena on hyödyntää digitalisaatiota ja poistaa rutiinitöitä sekä luoda uudenlaisia asiantuntijarooleja toiminnan vaikuttavuuden lisäämiseksi.
Henkilöverotuksen suunnittelumallin (HVS) korvaaminen	Uusi henkilöverotuksen simulaatiomalli korvaa käytöstä poistuvan Verohallinnon ylläpitämän HVS-mallin. Malli tarjoaa valtiovarainministeriön virkamiehille mahdollisuuden simuloida erilaisia vaihtoehtoja henkilöasiakkaiden tuloverotuksen toteuttamiselle. Mallia laajennetaan vuoden 2020 aikana EU- ja OECD-laskennalla sekä soveltuvin osin verotukien laskentaan tarkoitettulla toiminnallisuudella.	Mallia käytetään ministeriössä veronsaajien jako-osuuksien laskentaan, lainsäädäntötyössä, sekä erilaisten talous- ja finanssipolitiikan vaikutusten arvioinnin tukena.

5 HENKILÖSTÖVOIMAVAROJEN KEHITTÄMINEN JA HALLINTA

5.1 Valtion yhteisten HR-teemojen tavoitteet

Vuoden 2019 strategisessa henkilöstösuunnittelussa tulevaisuuden osaamistarpeiden mukaisesti määriteltiin Verohallinnon tulevaisuuden tavoiteroolit ja rooleille osaamiset. Vuonna 2020 osaamisen kehittämisessä keskitytään näiden osaamisten kehittämiseen. Tavoiteosaamisten lisäksi osaamisen kehittämisessä korostuu itsensä johtamiseen, muutoskyvyyteen ja oman työn jatkuvaan kehittämiseen liittyvät osaamiset. Näitä osaamisia kehitetään pääsääntöisesti työssä oppimisella, yhdessä kokeilemalla ja vuorovaikutuksessa muiden kanssa. Osaamisen arvioinnissa hyödynnetään Osaavaa, ja eOppiva on yksi osaamisen kehittämisen väline henkilöstön osaamisen kehittämisessä.

Vuonna 2020 Verohallinnossa tehdään paljon toimintatapojen uudistamiseen liittyviä hankkeita ja kokeiluita, joissa työskennellään yksikkörajoja ylittävissä tiimeissä. Näin toteutetaan sisäistä liikkuvuutta. Henkilöstöä kannustetaan myös ulkoiseen tehtäväkiertoon. Verohallinto osallistuu

aktiivisesti virastojen välisiin yhteiskehittämishankkeisiin, joissa jaetaan osaamista ja kehitetään yhdessä Henkilöstöjohtamisen uudistamisohjelmassa sovituihin kokeiluun.

Verohallinnossa nähdään työnantajakuvan kehittyvän parhaiten sisäistä työntekijäkokemusta kehittämällä. Valtionhallinnon henkilöstöjohtamisen uudistamisohjelmassa osallistutaan kokeiluihin, jotka koskevat työnantajakuvaa ja viestintää sekä rekrytointiprosessia ja hakijaviestintää. Näiden lisäksi Verohallinto on mukana kehittämässä dialogista työ- ja palautekulttuuria sekä valmentavaa johtamiskulttuuria.

Verohallinto huolehtii henkilöstön työkyvystä ja työn tekemisen edellytyksistä. Työterveyshuollon kanssa rakennetaan uusi toimintamalli, jolla pyritään vaikuttamaan ennakoivasti sairauspoissaoloihin ja keskittämään mahdolliset työkykyä kehittävät tekemiset ennakoivasti ja riskipisteisesti. Tässä hyödynnetään uutta terveystarkastusta, joka tehdään ensimmäisen kerran koko Verohallinnolle vuonna 2020, VMBaroa ja pulssikyselyjä sekä työkykyjohtamisen keinoja.

Verohallinto kiinnittää erityistä huomiota työelämän monimuotoisuuden toiminnallisessa ja henkilöstöpoliittisessa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelussa. Tasa-arvon toteutumisen mittarina Verohallinto käyttää Vmbaron mittaria ihmisten yhdenvertaisuuden toteutumisesta.

Mittari	Toteuma 2018	Tavoite 2019	Toteuma 2019	Tavoite 2020	Alustava tavoite 2021	Alustava tavoite 2022	Alustava tavoite 2023
Ihmisten yhdenvertaisuuden toteutuminen työyhteisössään VMBaro	3,78	-	3,85	3,85	Valtion keskiarvoa parempi	Valtion keskiarvoa parempi	Valtion keskiarvoa parempi

Verohallinto kartoittaa edellytykset todellisen monipaikkaisen työskentelyn mahdollistamisen osalta (nykytila, esteet ja mahdollisuudet). Vuonna 2018 Verohallinnossa 12,5 % työajasta ja 3 200 henkeä on tehnyt töitä etänä ja määrä kasvaa vuosittain. Verohallinto on järjestänyt omilla toimitoillaan mahdollisuuden monipistetyöskentelyyn ja on otettu käyttöön yhteisiä tiloja muiden valtion viranomaisten kanssa. Mahdolliset valtion yhteiset etätyöskentelytilat lisäisivät monipistetyöskentelyn mahdollisuuksia.

5.2 Muut henkilöstötavoitteet

Mittari	Tooteuma 2018	Tavoite 2019	Ennuste/ toteuma 2019	Tavoite 2020	Alustava tavoite 2021	Alustava tavoite 2022	Alustava tavoite 2023
Henkilötyövuodet ¹	4 932	4 974	4 982	4 929	4 877	4 791	4744
Työtyytyväisyys (VMBaron kokonaisindeksi, asteikko 1-5)	3,63	3,62	3,64	3,64	Valtion keskiarvoa parempi	Valtion keskiarvoa parempi	Valtion keskiarvoa parempi
Sairauspoissaolot (työpäivää / htv)	9,7	9,0	10,6	9,0	9,0	8,5	8,0
Johtajuusindeksi, VMBaro	3,49	3,50	3,50	3,50	Valtion keskiarvoa parempi	Valtion keskiarvoa parempi	Valtion keskiarvoa parempi

1) Tasossa on huomioitu Verohallinnon toimittama vuosien 2021-2024 kehysesitys (16.10.2019). Ei sisällä tulorekisteriin liittyviä henkilötyövuosia. Tulorekisterin henkilötyövuosiedot ovat liitteessä 1.

6 RAHOITUS

28.10.01 Verohallinnon toimintamenot (t€): Verotustoiminnan menot	Toteuma 2018 ²	Arvio 2019 ³	Tavoite 2020	Tavoite 2021	Tavoite 2022	Tavoite 2023
Siirtynyt edelliseltä vuodelta	127 985	105 082	97 080	90 878	82 786	58 632
Talousarvio ja lisätalousarvot / kehyspäätös ¹	378 088	406 887	425 448	424 063	397 371	386 039
Käytettävissä oleva rahoitus	506 073	511 969	522 528	514 941	480 157	444 671
Menot	405 240	418 289	435 051	435 555	424 925	420 467
Tulot	4 249	3 400	3 400	3 400	3 400	3 400
Nettomenot	400 991	414 889	431 651	432 155	421 525	417 067
Siirtyy seuraavalle vuodelle	105 082	97 080	90 878	82 786	58 632	27 605

- 1) Tasossa on huomioitu Verohallinnon toimittama vuosien 2021-2024 kehysesitys (16.10.2019) tarkennettuna vuoden 2019 4. lisätalousarviolla (31.10.2019) sekä auto- ja valmisteverotuksen tehtäväsiirtojen siirtymäkauden päättämisen lisärahoituksen uudelleenjakotuksella vuosille 2020-2021 (TAE T 2020, 21.11.2019).
- 2) Vuoden 2018 tasossa on huomioitu 1.1.2018 alkaen maahantuonnin arvonlisäverotuksen vastuusiirto.
- 3) Vuoden 2019 tasossa on huomioitu 1.1.2019 alkaen YTJ:n vastuun siirtyminen PRH:lle.

7 SOPIMUKSEN VOIMASSAOLO JA SEURANTA

Sopimus on voimassa vuoden 2020 loppuun. Sopimusta voidaan tarkistaa, jos olosuhteiden muutoksista aiheutuu tarkistustarpeita, joita ei tätä sopimusta tehtäessä ole voitu ottaa huomioon.

Verohallinto toimittaa vuosittain toteumaraportin ensimmäiseltä vuosipuoliskolta valtiovarainministeriölle elokuun loppuun mennessä. Koko vuoden raporttina toimiva tilinpäätösasiakirja, joka sisältää toimintakertomuksen, toimitetaan valtiovarainministeriölle välittömästi sen valmistuttua. Tilinpäätöksen tulee valmistua viimeistään 28.2.2021.

Tavoitteiden toteutumista tarkastellaan erikseen sovittavissa tulosojauskokouksissa eli ministeriön ja Verohallinnon välisissä neuvotteluissa, jotka pidetään kaksi kertaa vuodessa ministeriön koolle kutsumina hallinnonalan suunnittelun ja seurannan aikataulujen mukaisesti.

Verohallinto vie tulostavoite- ja toteumatiedot valtion raportointipalvelu Netraan (vuoden 2020 alusta Tutkihallintoa.fi-palvelu). Tavoitteiden toteutumista pitää arvioida Netran asteikon 1-5 mukaisesti.

8 ALLEKIRJOITUKSET

Helsingissä 10. päivänä joulukuuta 2019

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Katri Kulmuni

Valtiovarainministeri

VEROHALLINTO

Markku Heikura

Pääjohtaja

Juha Majanen

Hallinto- ja kehitysjohtaja, ylijohdaja

Arto Pirinen

Strategiajohtaja

LIITE 1: TULOREKISTERIN RESURSSIT JA TAVOITTEET

28.70.21 Kansallinen tulorekisterin toteutus (t€); Tulorekisterihankkeen menot	Toteuma 2018	Arvio 2019	Tavoite 2020	Tavoite 2021	Tavoite 2022	Tavoite 2023
Siirtynyt edelliseltä vuodelta	22 628	25 468	30 968	6 868	-	-
Talousarvio ja lisätalousarviot / kehyspäätös ^(1, 2 ja 3)	15 663	19 000	0	0	-	-
Käytettävissä oleva rahoitus	38 291	40 468	30 968	6 868	-	-
Menot	12 824	9 500	24 100	6 868	-	-
Tulot	0	0	0	0	-	-
Nettomenot	12 824	9 500	24 100	6 868	-	-
Siirtyy seuraavalle vuodelle	25 468	30 968	6 868	0	-	-
KATRE-hankkeen henkilötyövuodet	30	30	34	10	-	-

1) Tasossa on huomioitu Verohallinnon toimittama vuosien 2021-2024 kehysesitys (16.10.2019), joka perustuu 11.10.2016 allekirjoitettuun yhteistyöpöytäkirjaan (11.10.2016, VM/1762/02.02.00.99/2016).

2) Vuoden 2019 LTA IV myönnettiin yhteensä 19 000 000 euroa, josta 15 000 000 euroa on määrärahan lisäystä ja 4 000 000 euroa liittyy kansallisen tulorekisterin toteutuksen v. 2017 määrärahan uudistamiseen. Tältä osin vastaava vuoden 2017 määräraha peruutetaan ja tuloutetaan valtiolle.

3) Laskelmassa ei ole huomioitu vuoden 2020 talousarviossa tulorekisterin tietosisällön laajentamisen valmisteluihin myönnettyä rahoitusta yhteensä 1 000 000 euroa (VM:n vastuulla oleva selvityshanke).

28.10.03 Kansallisen tulorekisterin toimintamenot (t€): Tulorekisteritoiminnan menot	Toteuma 2018	Arvio 2019	Tavoite 2020	Tavoite 2021	Tavoite 2022	Tavoite 2023
Siirtynyt edelliseltä vuodelta	0	790	6 121	8 101	6 713	5 289
Talousarvio ja lisätalousarviot / kehyspäätös ^(*)	1 727	11 980	11 980	10 480	10 480	10 480
Käytettävissä oleva rahoitus	1 727	12 770	18 101	18 581	17 193	15 769
Menot	937	6 649	10 000	11 868	11 904	11 945
Tulot	0	0	0	0	0	0
Nettomenot	937	6 649	10 000	11 868	11 904	11 945
Siirtyy seuraavalle vuodelle	790	6 121	8 101	6 713	5 289	3 824
Tulorekisteritoiminnan henkilötyövuodet	16	46	64	64	64	64

*) Tasossa on huomioitu Verohallinnon toimittama vuosien 2021-2024 kehysesitys (16.10.2019).

Tulorekisteriyksikön tavoitteet:

Mittari	Tavoite 2019	Ennuste / toteuma 2019	Tavoite 2020	Alustava tavoite 2021	Alustava tavoite 2022	Alustava tavoite 2023
Käyttökatkot sähköisessä asioinnissa ¹⁾	0	-	0	0	0	0
Puhelinpalvelun vastausprosentti	-	-	70	70	70	70
Palkkatietoilmoitukset annettu oikea-aikaisesti (5 päivässä) %	70	-	70	75	80	80

1) Yli 4 tunnin kestävät ennakoimattomat katkokset tulorekisteripalvelun pääprossien osalta. Vain tulorekisterin omat palvelut, toteumaan ei lasketa mukaan esim. vero.fi tai valtion yhteisen tietoverkon häiriöitä.

LIITE 2: VERONSAAJIEN OIKEUDENVALVONTAYKSIKÖN TAVOITTEET

Mittari	Toteuma 2018	Tavoite 2019	Tavoite 2020	Alustava tavoite 2021	Alustava tavoite 2022	Alustava tavoite 2023
Oikeudellinen vaikuttavuus						
Oikaisulautakunnan ratkaisemien oikaisuvaatimusten hyväksymisprosentti (%) ¹⁾	61	50	50	50	50	50
Hallinto-oikeuden julkaisemien päätösten osuus kaikista yksikön tekemistä valituksista (%)	8	20	20	20	25	25
Korkeimman hallinto-oikeuden myöntämien valituslupien osuus kaikista yksikön tekemistä valituslupahakemuksista (%)	46	55	55	55	55	60
Korkeimman hallinto-oikeuden julkaisemien päätösten osuus niistä verovelvollisen valituksista, joissa yksikkö on puoltanut valituslupaa (%)	44	35	40	45	50	50
Korkeimman hallinto-oikeuden julkaisemien päätösten osuus kaikista yksikön tekemistä valituksista (%)	45	40	45	45	50	50
Käsittelyajat						
Oikeudenvilvontayksikön oikaisulautakunnalle tai hallinto-oikeudelle annettavien vastineiden keskimääräinen käsittelyaika (pv)	30	33	33	32	32	32
Oikeudenvilvontayksikön korkeimmalle hallinto-oikeudelle annettavien vastineiden keskimääräinen käsittelyaika (pv)	29	30	30	30	30	30

1) Veronsaajien oikeudenvilvontayksikön tekemissä oikaisuvaatimuksissa on kyse yksittäisistä tulkinnallisista oikeuskysymyksistä, joihin haetaan oikeuskäytäntöä. Oikaisulautakunta ratkaisee tapauksia tietyissä tilanteissa asian tulkinnallisuuden perusteella verovelvollisen eduksi ja siten veronsaajan vahingoksi.

Veronsaajien oikeudenvilvontayksikön määrärahamyöntö on arviolta 2,4 miljoonaa euroa vuodelle 2020. Yksikön henkilötyövuosikehys on 29 henkilötyövuotta.

LIITE 3: SEURATTAVAT JA RAPORTOITAVAT TIEDOT

Verohallinto seuraa ja raportoi tilinpäätöksessään seuraavien kohteiden kehitystä:

	2015	2016	2017	2018
Asiakasmäärät ja verokertymät				
Henkilöasiakkaat	4 974 478	5 053 257	5 064 997	5 119 617
Henkilöasiakkaista rajoitetusti verovelvollisia	137 997	149 635	160 045	169 401
Maatalouden harjoittajat	144 102	141 883	139 015	135 977
Yritysasiakkaat	216 317	214 448	213 636	211 961
Yhteisöasiakkaat	421 070	432 324	433 788	437 639
Asiakasmäärä yhteensä	5 755 967	5 841 912	5 851 436	5 905 194
Liiketoiminnasta alv-velvolliset	311 194	314 979	315 218	326 883
Alkutuotannosta alv-velvolliset	269 926	265 757	265 506	265 247
Säännölliset työnantajat	131 150	131 938	123 749	121 639
Satunnaiset työnantajat	108 106	103 626	120 592	120 543
Verotulojen bruttokertymä (milj. €)	70 471	72 230	74 610 ⁽¹⁾	77 587 ⁽¹⁾
Verotulojen nettokertymä (milj. €)	55 124	56 689	65 018 ⁽²⁾	68 581 ⁽²⁾
Vastattujen puhelujen määrä (kpl)	2 406 084	2 247 900	2 427 633	2 079 515
Käyntiasioinnit (kpl)	900 000	780 000	680 000	659 000
Chat -asioinnit (kpl)	104 000	213 565	271 498	289 264
Tuottavuus ja taloudellisuus	2015	2016	2017	2018
Tuottavuus (parivuosisivertailu)	1,6	1,7	1,7	1,8
Taloudellisuus (parivuosisivertailu)	1,5	9,4	3,1	3,7
Velvoitteiden mukaan toimiminen	2015	2016	2017	2018
Arvonlisäveron verovaje (%) (arvio laskettu IMF:n mallilla)	5	6	5	6
Verojäämien kokonaismäärä (milj. €) ⁽³⁾	4 173	3 968	4 140	3 915
Uudet verojäämät (milj. €)	950	662	845	943

Verovalvonnan kädenjälki (ns. pöytävalvonta, vain tuloverotus) (milj. €)	400	365	365	413
Verotarkastuksen maksuunpanot (ehdotetut maksuunpanot, kaikki verolajit) (milj. €)	444	245	178	189
Ennakkoperinnän ja lopullisen veron poikkeama (henkilö- ja yritysasiakkaat) (%)	11	11	12	13
Ennakkoperinnän ja lopullisen veron poikkeama yhteisöasiakkaat (%)	17	14	15	17
Asiakkaiden osuus, jotka pitävät verojärjestelmää vaikeaselkoisena (%)	68	-	68	-
Sähköisten perustamisilmoitusten osuus, yhteisö-asiakkaat (%)	38	46	54	61
Valvontaan käytetyt resurssit ja toimenpiteet	2015	2016	2017	2018
Verotarkastusten määrä (lkm)	4 589	4 155	2 937	2 621
Harmaan talouden tarkastusten määrä (lkm) ⁽⁴⁾	1 041	1 062	355	507
Harmaan talouden osuus verotarkastukseen käytetystä työajasta (%)	31	33	33	36
Auto- ja valmisteverotarkastusten määrä (lkm)	-	-	-	105
Siirtohinnoitteluun käytetty htv-määrä	35,4	33	36,5	35,7
Verovelkarekisteriin merkittyjen määrä (lkm)	22 000	23 734	23 624	22 390
Velvoitteidenhoitoselvitysten määrä (lkm)	161 000	193 000	274 000	323 000
Oikaisuvaatimukset on käsitelty alle kuudessa kuukaudessa (%)	90	91	84 ⁽⁵⁾	86
Tullilta siirtyviin verotustehtäviin liittyvät raportoitavat asiat (vuodet 2015-2016 Tullin tiedot)	2015	2016	2017	2018
Autoverotuksen sähköisen ilmoittamisen osuus (%)	80	98	99	99
Valmisteverotuksen sähköisen ilmoittamisen osuus (%)	79	-	93	94
Autoverotuksen oikaisujen käsittelyaika (kk)	10	11	8	3

Valmisteveron kertymä (milj. €)	6 811	7 195	7 048	7 414
Autoveron kertymä (milj. €)	876	960	973	998
Tuonnin arvolisäveron kertymä (milj. €)	2 350	2 370	2 691	- ⁽⁶⁾
Verojäämien osuus maksettavaksi määräytyistä veroista valmisteverotuksessa (%)	0,02	0,17	0,08	0,07
Verojäämien osuus maksettavaksi määräytyistä veroista autoverotuksessa (%)	0,02	0,03	0,06	0,05
Uusien verotettujen autojen lkm	123 000	135 000	139 000	141 000
Käytettyjen verotettujen autojen lkm	27 000	29 000	35 000	45 000

- 1) Bruttokertymät eivät sisällä Tullilta siirtyneitä veroja 2017 ja 2018
- 2) Vuoden 2017 ja 2018 nettokertymä sisältää Tullilta siirtyneet verot
- 3) Verojäämien kokonaismäärä ei sisällä verotilin alijäämää
- 4) Harmaan talouden merkitsemistapa on muuttunut. Vuonna 2017 harmaan talouden tarkastuksiksi luetaan vain tarkastukset, jotka on viety rikosilmoitusharkintaan
- 5) Yhteisöverotuksen luvut 9 kuukaudelta
- 6) Maahantuonnin alv siirtyi Tullilta Verohallinnon tehtäväksi 1.1.2018. Maahantuonnin alv-kertymään ei voida erotella alv-tiedoista.